

LOKAL HANDLINGSPLAN FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN I NOME

DKS NOME

Foto: LARISSA HEGNA

Foto: HELGE LUND

Elev: ÅSHILD DYBWAD

LOKAL HANDLINGSPLAN FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN I NOME

1. Innledning	3
1.1 Nasjonale mål og prinsipp	3
2. Organisering og ansvarsfordeling	5
2.1 DKS Telemark	5
2.2 DKS Nome	5
2.3 Kulturtorget	6
3. Forankring	6
4. Lokal tilnærming	7
4.1 Nome kulturskole	7
4.2 Lokale destinasjoner	7
4.3 Aktivitetsprogram	9
4.4 Ressursbank	9
4.5 Rapporteringsskjema	9
5. Økonomi	10
6. Videreføring	11

DKS NOME

LOKAL HANDLINGSPLAN FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN I NOME

Foto: HELGE LUND

Elev: KITTIL WAAL

Forord

Planen ble utarbeidet i 2012 av en arbeidsgruppe som besto av to representanter fra Kultur og Næringsetaten, en kulturkontakt for 1-7 trinn, en kulturkontakt for ungdomstrinnet og en representant fra skoleadministrasjonen. Planen rulleres og oppdateres hvert 3. år

Ansvarlig for rullering og oppdatering for perioden 2016-2019:

Cedomir Popadic,
rektor Nome kulturskole

Birte Nesteng,
kulturkonsulent Kultur- og næringsetaten.

Plan vedtas i
Utviklingsutvalget og i
Oppvekst- og
Omsorgsutvalget, med

1. INNLEDNING

Den kulturelle skolesekken er en viktig kulturpolitisk satsing som har sitt fremste mål å gi barn og unge i grunnskolen en kulturell kapital og en kulturell kompetanse som vil gjøre de i stand til å møte utfordringer i samfunnet. Kunnskap og forståelse for kunst og kultur er viktig og grunnleggende kunnskap som det er viktig at barn og unge får med seg.

1.1 Nasjonale mål og prinsipper

Den overordna målsettingen med Den kulturelle skolesekken er:

- Å medvirke til at elever i grunnskolen får et profesjonelt kunst og kulturtilbud
- Å legge til rette for at elever i grunnskolen skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- Å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemmelse av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål

Foto: LARISSA HEGNA

Den kulturelle skolesekken skalt utformes og kontonuerlig vurderes ut ifra prinsippene for ordningen

Varig ordning

Den kulturelle skolesekken skal være en varig ordning for elever i skolen.

For alle elever

Den kulturelle skolesekken skal favne alle elever i grunnskolen og den videregående skole, uavhengig av hva slags skole de går på av økonomisk, sosial, etnisk og religiøs bakgrunn de har.

Realisere mål i lærerplanverket

Innholdet i kunst- og kulturtilbudene i Den kulturelle skolesekken skal medvirke til å realisere skolens mål slik de kommer til uttrykk i den generelle delen i lærerplanverket og i de ulike lærerplanene.

Høy kvalitet

Elevene skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbud med høy kunstnerisk kvalitet.

Kulturelt mangfold

Den kulturelle skolesekken skal omfatteulike kunst – og kulturuttrykk med røtter i et mangfold av kulturer og fra ulike tidsperioder.

Bredde

Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur, og kulturarv skal være representerte i Den kulturelle skolesekken. Det skal være variasjon i formidlingsmåtene.

Regularitet

Elevene skal sikres et regelmessig tilbud på alle klassetrinn.

Samarbeid kultur- skole

Arbeid med Den kulturelle skolesekken skal skje i et godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivå. Det skal sikres god forankring og tid til planlegging i skolen.

Rollefordeling kultur- skole

Opplæringssektoren har ansvaret for å legge for og etterarbeid pedagogisk til rette for elevene, mens kultursektoren har ansvaret for kulturinnholdet i Den kulturelle skolesekken og for å informerer om innholdet i god tid.

Lokalt forankring og eierskap

Den kulturelle skolesekken må forankres lokalt, i den enkelte skolen, kommunen og fylket. Dette sikrer lokal entusiasme og gir rom for mange lokale varianter, slik at alle skal kunne kjenne eierskap til Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle skolesekken ble innført som en varig ordning i 2005. Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen gjennomførte en evaluering av ordningen i 2006.

2. Organisering og ansvarsfordeling

Foto: HELGE LUND

Stortingsmelding nr 38

“Kulturell skulesekk for framtida (2007-2008) legger føringer for arbeidet med Den kulturelle skulesekken nasjonalt, regionalt og lokalt.”

Nasjonalt er Den kulturelle skulesekken under omorganisering. I 2015 ga Regjeringen Rikskonsertene et nytt og utvidet mandat. Mandatet innebærer at Rikskonsertene endrer navn, og at virksomheten får nye oppgaver som en nasjonal enhet for alle kunstuttrykkene i den kulturelle skulesekken. I april 2016 endret Rikskonsertene navn til **Kulturtanken - den kulturelle skulesekken Norge**.

2.1 DKS Telemark

I Telemark er **DKS Telemark** den regionale delen av Den kulturelle skulesekken. DKS-Telemark skal hvert år kunne tilby alle grunnskoleelevene i Telemark minimum tre møter med profesjonell kunst og kunstnere. I tillegg til to konserter i året vil dette være med på å gi elevene et mer fullverdig tilbud på det estetiske området. Fordelt mellom seks uttrykk; scenekunst, litteratur og visuell kunst (billedkunst, arkitektur, design og skulptur) kulturarv og film. Nome har inngått en abonnementsordning med fylkeskommunen.

2.2 DKS Nome

DKS Nome er den lokale handlingsplanen for Den kulturelle skulesekken i Nome. Den er basert på lokal kulturarv og kunst- og kulturliv. Der den regionale delen av Den kulturelle skulesekken har som mål å gi elevene en opplevelse, skal den lokale delen være mer konsentrert rundt elevenes deltakelse og egenaktivitet.

Følgende retningslinjer ligger til grunn for utarbeidelsen av de lokale planene.

- Planen skal i størst mulig grad formidle kommunens lokale kulturressurser.
- I tråd med de statlige kravene til DKS skal man i størst mulig grad bruke profesjonelle kunstnere og kulturaktører. Dette for å sikre kvaliteten i tilbudet.
- Egenaktivitet for elevene bør inngå i den lokale planen.
- Midlene skal brukes til nye tiltak, altså ikke aktiviteter som fra før av er skolens ansvarsområde.
- Midlene kan brukes til transport i forbindelse med formidling av fylkets kulturressurser der dette er ønskelig, men skal ikke brukes til skoleturer utenfor fylkets grenser.

- Aktivitetene skal være forankret i skolens lærerplan.
- Ressurspersoner fra kulturskolen kan gjerne trekkes inn i programmet
Tiltakene skal nå alle elevene i grunnskolen.

2.3 Kulturtorget

Kulturtorget arrangeres en gang i regi av DKS-Telemark. Der er visninger og presentasjoner av ulike produksjoner som alle er satt på programmet for kommende skoleår. Det er anledningen for faglig påfyll, inspirasjon og sosialt samvær. Utveksling av erfaringer og ideer for alle involverte. Det har vist seg at dette er vel anvendt tid for kulturkontakter og arrangører på kommunalt nivå.

3. Forankring

Nome kommune er en av tre kommuner i Midt-Telemark. Kommunen har to tettsteder, Ulefoss og Lunde.

Kommunen er Telemarks nest største landbrukskommune, samtidig som særlig Ulefoss har lange industritradisjoner. Pr. 01. 01.2016 er innbyggertallet i Nome 6600.

Til sammen er det to grunnskoler og to videregående skoler i kommunen. DKS-Nome omfatter grunnskolen. Lunde 10-årige skole har 318 elever fra 1-10. trinn mens Holla 10-årige skole har 380 elever fra 1.-10.trinn. (pr.01.10.2016)

I tillegg har kommunen en privat skole – Helgen Montessoriskole med til sammen 36 elever fra 1.-7. trinn. DKS-Telemark tar ansvar for all kommunikasjon direkte med den enkelte privatskole. Privatskolene får lokale DKS-midler og skal derfor selv rapportere på bruken av disse. DKS-Nome forplikter seg til å kunne tilby lokalt DKS-program som Helgen Montessoriskole kan kjøpe seg inn i, dersom de ønsker det. Ansvar for å kontakte kommunen og be om en pris på å kjøpe seg inn i kommunens tilbud, ligger på Helgen Montessoriskole, men DKS-Nome sender lokalt program regelmessig.

Angela K
Foto Larissa H

Foto: LARISSA HEGNA

4. Lokal tilnærming

DKS Nome skal ha lokal forankring og lokal tilnærming. Det tas utgangspunkt i lokale ressurspersoner og lokale attraksjoner.

4.1 Nome kulturskole

De kommunale kulturskolene har utviklet seg fra å være rene musikkskoler til å omfatte flere kunst –og kulturuttrykk. I Kunnskapsdepartementets strategiske plan for kunst og kultur i opplæringen pekes det på at kulturskolene kan være lokale ressurscenter som samarbeider med skolene, frivillige aktører og det lokale kulturlivet. Gjennom pedagogisk veiledning og arbeid kan kulturskolen medvirke til at Den kulturelle skolesekken blir forankret i skolen og benyttet aktivt i undervisningen. Det er kommunen som skoleeier som må legge tilrette for det. Profesjonelle kunst- og kulturutøvere som også er ansatt i kulturskolen blir på samme måte som andre lokale kunstnere benyttet som utøvere eller produsenter av lokale prosjekt i Den kulturelle skolesekken. Det er viktig å skille mellom rollen som lærer i kulturskolen og det å være profesjonell kunstprodusent.

Foto: HELGE LUND
Elev: HENRIETTE SKIBEVÅG BAKKEN

4.2 Lokale destinasjoner

DKS Nome vil kunne dra nytte av det formidlingsarbeidet som gjøres knyttet til destinasjonene i Drømmemila, Kulturhistoriske attraksjoner rundt Ulefoss. Attraksjoner i Lunde sees på som en like stor verdi. Det vil ev. være behov for å utarbeide og tilpasse formidlingen og oppgavene knyttet til disse destinasjonene.

TELEMARKSKANALEN

En fellesbetegnelse for et omfattende kanalsystem i Telemark. Det er seks sluseanlegg i Nome; Ulefoss, Eidsfoss, Vrangfoss, Lunde, Kjeldal og Hoggå. Vrangfoss er det største med sine fem slusekammer, og her blir båtene løftet opp 23 meter. En båttur på Telemarkskanalen er en fin anledning til å oppleve Nomes natur og kultur, og slusing på gamle måten.

ULEFOS HOVEDGAARD

Et herregårdsmuseum, ble bygget som sommerhus for statsråd Niels Aall i 1807 og regnes for å være Napoleontidens arkitektoniske hovedverk i Norge. Flere av de autentiske interiørene er bevart. I salen kan en se veggmaleriene av den svenske grev Mørner, malt da han var krigsfange på Ulefos Hovedgaard i 1808-1809. Vognmuseet ligger i Ulefos Hovedgaards driftsbygning, og viser en imponerende samling av hestekjøretøyer

ØVRE VERKET

I dag et håndverkstun som representerer et særegent bygningsmiljø som er knyttet til norsk jernverkshistorie gjennom flere århundrer. Øvre Verket var arbeiderboliger for Ulefoss Jernverk. Bygningene er nå fredet, og nytt liv er skapt i de rødmalte trehusene.

JERN- OG KANALUTSTILLINGEN

En utstilling som vier vassdragets (Telemarkskanalen) historie fra tida før kanaliseringen tok til og fram til våre dager. Utstillingen tar også for seg produksjonen på Ulefos Jernværk, det eldste jernverket i landet som fortsatt er i drift. Man kan se hvordan jernstøpingen foregikk i gamle dager, og lese om Fensfeltet med sine spesielle mineraler og bergarter.

NOME FOLKEBIBLIOTEK

Nome folkebibliotek har én avdeling på Ulefoss og én i Lunde, begge med rikt utvalg av barne- og ungdomslitteratur.

MIDDELALDEREN I NOME

Holla kirkeruin

Ruin av romansk stenkirke, kun deler av skipet bevarte. Oppr. privatkirke for storgården Holla (Holden).

Det eldste koret revet og erstattet med et større i første halvdel av 1700-tallet, også skipet forlenget mot V. Våpenhus med tretårn og gravkjeller trolig samme tid.

Romnes kirke

Bygd mellom 1150 og 1250, er en romansk steinkirke med kvadratisk skip og mindre og lavere kvadratisk kor med halvrund avslutning, apside. Kirken var i privat eie i familien Aall

4.3 Aktivitetsprogram

Det er lagt opp til en aktivitet per skoletrinn. Aktivitetene varierer i tid fra en skoletime til en dag. Aktivitetens omfang i tid og ressursbruk skal til enhver tid korrespondere med budsjett.

AKTIVITETSPROGRAM			
TRINN	AKTIVITET	INNHold	KUNNSKAPSLØFTET
Trinn 1	Sang, musikk og bevegelse	Sanglek	Det samarbeidende mennesket. Livskunnskap fra fellesskapet i skole og opplæring.
Trinn 2	Skolekino	Filmvisning på Nome kino	Det meningssøkende mennesket. Åpent sinn og identitet.
Trinn 3	Musikk	Utstilling /verkstedarbeid med lokale kunstnere	Det skapende mennesket. Kreative evner og den aktive elev.
Trinn 4	Litteraturformidling	Forfatterbesøk i samarbeid med Nome folkebibliotek	Det allmenndannende mennesket. Gi overblikk og perspektiv.
Trinn 5	Omvisning på Ulefos Hovedgaard	Historieformidling	Det meningssøkende mennesket. Kulturarv og identitet.
Trinn 6	Reise på Telemarkskanalen	Opplevelse	Det miljøbevisste mennesket. Samspillet mellom mennesket og natur.
Trinn 7	Gamle håndverksteknikker	Historie på Øvre Verket	Det meningssøkende mennesket. Kulturarv og identitet.
Trinn 8	Teater/Scenekunst	Teatersport og dans	Det skapende mennesket. Åpne sinn og prøve evner.
Trinn 9	Visuell kunst og tekst	Bilde, tekst og filosofiformidling	Det meningssøkende mennesket. Mennesket som et moralsk vesen.
Trinn 10	Skolekino	Filmvisning på Nome kino	Det allmenndannende mennesket. Gi overblikk og perspektiv.

Fondbaserte tiltak

Nome kommune har inngått en langsiktig egen programplanlegging der kommunen lar midlene stå på fond hos fylkeskommunen med en tidshorisont på høyst tre år. Midlene skal brukes til større prosjekter som i henhold til den lokale handlingsplanen skal gjennomføres hvert tredje år. I 2017 planlegges musikal med elevene på 8. trinn på Holla 10-årige skole.

4.4 Ressursbank

Det utarbeides en oversikt over aktiviteter, destinasjoner og ev. ressurspersoner til bruk for arbeidsgruppa ved behov for endringer i aktivitetsprogrammet.

For at ressursbanken skal være reell er det behov for avsatte midler til å stimulere lokale produksjoner/programmet.

4.5 Rapporteringsskjema

Stats og/eller fylkeskommunalt tilskudd forutsetter årlig rapportering på bruk av midler.

Rapporteringsskjemaet er web-basert og legges ut av Sekretariatet for Den kulturelle skolesekken hver høst.

5. ØKONOMI

	Fylkeskommunal tilskud	Kr 80 000
	Kommunal egenandel	Kr 40 000
	Administrasjonsutgifter tilsvarende 10% stilling (lønnsutgifter som allerede ligger i etablerte stillinger)	Kr 60 000
	TIL SAMMEN	KR 180 000

Den kulturelle skolesekken er finansiert over overskuddet fra Norsk Tipping AS. 80% av midlene er øremerket lokale og regionale tiltak, mens 20% av midlene går til sentrale tiltak. I 2015 var mill. 210 fordelt via fylkeskommunen for tiltak i grunnskolen.

Fylkeskommunen fordeler en tredel av midlene til grunnskolen, videre til kommunene. Dette ved hjelp av en fordelingsnøkkel som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet.

Nome kommune mottar årlig ca. kr. 80.000 fra fylkeskommunen og bidrar med kr. 40.000 i kommunal egenandel for gjennomføring av aktivitetsprogrammet. Kommunen dekker i tillegg administrasjonsutgiftene tilsvarende ca 10% stilling som per i dag ligger i Kultur- og næringsetat og er fordelt mellom kulturskolerektor Cedimir Popadic og kulturkonsulent Birte Nesteng.

Det er ønskelig at den kommunale egenandel Nome kommune bidrar med er lik tilskuddet kommunen mottar fra fylkeskommunen. Dette er praksis i flere kommuner.

6. Videreføring

Arbeidet med den lokale planen er godt innarbeidet i Nome kommune. Arbeidsgruppa har valgt å fortsette aktivitetsprogrammet etter samme mal. Fram til neste rullering ønsker arbeidsgruppa å fortsette med ett tiltak per klassetrinn fra 1-10. Evaluering av aktivitetene både fra mottakere og fra utøvere viser seg å være en viktig informasjonskilde og grunnlag for forbedringer.

Det er Kultur- og næringsetatens ansvar å planlegge, organisere og utarbeide innholdet i aktivitetsprogrammet. Informere og gjøre programmet kjent for utøvere og for skolene. Programmet skal også legges inn i fylkeskommunens web-baserte K-sys program.

Det er skolenes ansvar å til enhver tid holde seg oppdatert og gi tilbakemeldinger og overholde frister. Skolen er arrangør og har ansvar for praktisk gjennomføring av aktivitetsprogrammet. De skal ta i mot utøverne, tilrettelegge lokalene og forberede elevene.